

FELHÍVÁS

közös cselekvésre az erdélyi magyarság autonómiájáért

Az elmúlt évtized politikai történései a közösségi dolgaink iránt kicsit is érdeklődő ember számára világossá tették: az egypártrendszer ideje az erdélyi magyar közéletben is visszafordíthatatlanul lejárt. A parlamenti képviselet monopóliumát még őrző Romániai Magyar Demokrata Szövetségnek (RMDSZ) az önkormányzati munka felelősségén meg kell osztania a Magyar Polgári Párt (MPP) képviselőivel. Nemzetpolitikai kérdésekben pedig egyre több szerep jut a civil-politikai szerveződéseknek, kiemelten a különböző közösségi autonómiaformák integrált képviseletére alakult Erdélyi Magyar Nemzeti Tanácsnak (EMNT) és a Székelyföld területi autonómiájának közképviselőjét létezése alapcéljaként tételező Székely Nemzeti Tanácsnak (SZNT).

Ebben a politikai sokszínűséget intézményesen is megjelenítő kisebbségpolitikai környezetben nem könnyű megtalálni az egyensúlyt a pártpolitikai érdek és a nemzetpolitikai megfontolások között. Alapvetően két közelítés ütközik az erdélyi magyar politikában:

- Az egyik a folyamatos **ütközést kereső (konfrontatív)** szemléletmód, amelyben a különböző magyar közéleti szereplők egymás ellehetetlenítésére, netalán politikai megsemmisítésére törekszenek, s így elképzelhetetlen, vagy ha mégis, akkor az árulás terhe alatt tilos bármilyen együttműködés a másikkal.
- A másik az **együttműködést kereső (konszociatív)** szemléletmód, amelynek keretében a politikai szereplők elismerik egymás létét, legitimitását, és megtartva saját arcukat, értékeiket, valamint eszközeiket, a munkamegosztáson alapuló együttműködést keresik legalább azokban a kérdésekben, amelyekben az együttes fellépés imperatívusznak számít, és összezárnak, ha a többségi politikum részéről agresszió éri a közösséget.

Míg a két pártpolitikai szerveződés (RMDSZ, MPP) egymással szemben főleg **konfrontatív stratégiákat** alkalmaz, addig az **EMNT** megalakulása – de főleg 2006 novembere – óta egyre határozottabban próbál elmozdulni a **konszociatív stratégia** felé, három sikertelen kísérlet (2007 – EP-választás, 2008 tavasza – önkormányzati választás, 2008 ősze – parlamenti választás) után 2009 tavaszán – végre sikerrel. A **Magyar Összefogásnak** viszont nem szabad kimerülnie a választási együttműködésekben, hanem a választások közötti – közösségünk életének mindennapjait meghatározó – „békeidőben” is működnie kell, legalábbis a nemzetpolitikai kérdésekben, amelyeknél a közösségi érdekeknek felül kell írnia a vélt vagy valós pártérdeket.

Ezen „**nemzeti minimum**” kimunkálására és a közös céljaink – az erdélyi magyar autonómiák – érdekében történő cselekvés megtervezésére alakítottuk meg az **Erdélyi Magyar Egyeztető Fórumot**, amelynek kerekasztalánál minden felelős – az összefogás és együttműködés erejében hinni tudó – közéleti szereplőnek ott a helye. Különösen fontos volna ebben a testületben a Székelyföld területi autonómiájának közképviselőjét felvállaló SZNT aktív és alkotó jelenléte. Sajnálatos azonban, hogy vannak olyan közszereplők, akik ezt nem tartják magától értendőnek.

A Magyar Összefogás kiszélesítésének és elmélyítésének újabb próbája a **Székelyföldi Önkormányzati Nagygyűlés**. Az EMNT erőfeszítéseinek köszönhetően, az EMEF legutóbbi tanácskozásán sikerült egyetértésre jutni az RMDSZ képviselőivel abban, hogy – pártállásuktól függetlenül – az összes székelyföldi választott önkormányzati tisztségviselő összefogása és határozott kiállása kimozdíthatja a holtpontról Székelyföld területi autonómiájának ügyét. Aggodalommal tapasztaljuk viszont, hogy vannak olyan, magukat

felelősnek tartó közéleti emberek, akik nem értik a közös fellépés nemzetpolitikai imperatívuszát, és politikai erőfitogtatásból, pártpolitikai megfontolásból vagy az autonómia ügye iránti elkötelezettség tévesen értelmezett elvi radikalizmusa miatt nem érzik az „**egy több, mint kettő**” evidenciáját.

Tisztelt elvarátaim, a nemzetpolitika és az erdélyi autonómiák ügye iránt elkötelezett harcostársak!

Van, amikor a verseny és a megméretkezés ideje jön el, és van, amikor az **összefogásé** és az **együttműködésé** a főszerep. A Székelyföld sajátos közigazgatási jogállásának megteremtését, pártállástól függetlenül, csak együtt tudjuk eredményesen képviselni – itthon, Erdélyben, a Kárpátokon túli főváros hivatalaiban és az Európai Unió szerteágazó intézményei előtt egyaránt. Ha valamiért, akkor most éppen ezért érdemes félretenni sérelmeinket, vélt vagy valós szembenállásainkat és meghaladni a konkurens politikai szekértábor álláspontját zsigerből elutasító logikáját. Az EMEF által kialakított álláspont jó alapot nyújt a Magyar Összefogás kiszélesítéséhez. Az SZNT által kidolgozott tervezetek lényege is ebbe szervesen beilleszkedik. Még nem késő. Még most sem késő. Mert ebben az esetben „egy több, mint kettő”.

Miközben az EMNT elnökeként munkatársaimmal együtt szervezetünk átfogó megújításán munkálkodunk, háromszorosan is az együttműködés és az integráció mellett teszem le voksomat:

- Egyrészt a **polgári-nemzeti erőket kell ismét összefogni**, még akkor is, ha az MPP vagy SZNT egyes vezetői inkább a külön úton járnának.
- Másrészt, a **konzociatív stratégiát követve, az erdélyi politikai élet két nagy szárnya – RMDSZ és az azon kívüli erők – közötti együttműködést kell előmozdítanunk a „nemzeti minimum” kérdéseiben.**
- Harmadsorban a **KMAT és ezáltal a Kárpát-medencei összmagyar nemzetstratégia motorjának szerepét is el kell játszánunk**, mindaddig, amíg az ebből következő felelőségek nagy részét át nem adhatjuk annak természetes hordozójának, a – jövődöbéli – magyar nemzeti kormánynak.

Az nem lehet, hogy miközben nemzetpolitikai dolgaink pozitív fordulat előtt állnak, addig mi itthon, Erdélyben, akárcsak magyar sorstársaink a Felvidéken, **áldatlan testvérharcot** vívunk, megkönnyítve a többségi politikumnak az „oszd meg és uralkodj” ősi gyakorlatának alkalmazását. Fel kell nőnünk tehát a feladathoz, hogy az EMNT által összefogott nemzeti erők valóban stratégiai partnereivé válhassanak a minden bizonnyal Orbán Viktor, a Fidesz elnöke által vezetett új magyar kormánynak.

Ebben számítok minden, a nemzet ügye, a határok feletti nemzetpolitika, egész Erdély és „belső anyaországunk” magyar jövője iránt elkötelezett személyiség és szerveződés cselekvő együttműködésére.

Brüsszel, 2009. szeptember 1.

Tökés László
EP-képviselő
az EMNT elnöke